

Protokoll

Mellomkirkelig råd (MKR)

6.-7. september 2010

Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Kjetil Aano (leder), Benedicte Aschjem (under sakene 34, 35, 38, 41, 44 og 45), Helene Bjerkestrand, Helga Haugland Byfuglien (LVF-representant) (under sakene 30, 37 og 39), Wenche Fone (KNs vararepresentant), (under sakene 30, 37 og 39), Harald Hegstad (TN-leder) (under sakene 31 (CPCE) og 39), Tale Hungnes (ikke under sakene 32 og 33), Oddhild Johnsen Klevberg, Henny Koppen, Jenny Skumsnes Moe, Kjell Bertel Nyland, Kathrine Intelhus Lind-Solstad (vara for Rolf Steffensen) (under sakene 30, 31, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 42, 43), Erling J. Pettersen (BMs representant), Erlend Rogne (under sakene 30, 31, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 42, 43), Elise Sandnes (KEK-representant) og Einar Vegge

Gjester:

Stephanie Dietrich

Forfall:

Rolf Steffensen, Kjetil Fretheim (KISP-leder), Jan Olav Olsen og Atle Sommerfeldt (KNs representant)

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy (generalsekretær), Liv Janne Dehlin, Trude Evenshaug, Beate Fagerli, Knut Hallen, Guro Hellgren, Estrid Hessellund, Jens-Petter Johnsen, Sven Oppegaard og Gunnar Westermoen

Som vanlig ble hver sak presentert av en saksordfører.

Kjell Bertel Nyland innledet møtet med andakt. Deretter hadde leder og generalsekretær hver sin tale. Møtet ble ledet av Kjetil Aano (leder).

I etterkant av rådsmøtet deltok noen av Mellomkirkelig råds medlemmer på jubileumsfeiringen av Edinburgh 1910.

Saksliste

- Sak MKR 30/10: Protokoller
- Sak MKR 31/10: Saker i de økumeniske organisasjonene
- Sak MKR 32/10: Orienteringssaker
- Sak MKR 33/10: Referatsaker
- Sak MKR 34/10: Oppfølging av KM-saken Innvandrere og menighetene
- Sak MKR 35/10: Innspill til årsplaner 2011
- Sak MKR 36/10: Oppnevning av medlem til KVs Faith and Orders Plenary Commission til 2013

- Sak MKR 37/10: Oppfølging av LVFs generalforsamling 2010
- Sak MKR 38/10: Evaluering av Rådets virksomhet
- Sak MKR 39/10: Den norske kirkes økumeniske selvforståelse og engasjement
- Sak MKR 40/10: Norges ratifisering av tilleggsprotokollen til FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter

- Sak MKR 41/10: Innspill til Statsbudsjettet 2012. Prioriteringer for det helhetskirkelige området

- Sak MKR 42/10: Nominering av medlemmer til rådsmøtet i Norges Kristne Råd (2011-2012) (KM-sak)

- Sak MKR 43/10: Nominering av medlemmer til Kirkens Nødhjelps Representantskap (2011-2015) (KM-sak)

- Sak MKR 44/10: Atomvåpen og nedrustning
- Sak MKR 45/10: Skatteparadis og kapitalflukt

MKR 30/10 Protokoller

MKR-30/10 Vedtak:

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 19.-20. mai 2010

Vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 14. juni 2010

Vedtak

Protokollen tas til etterretning.

MKR 31/10 Saker fra de økumeniske organisasjonene

Norges Kristne Råd (NKR)

Vedtak

Protokoll fra styremøte i Norges Kristne Råd 28. april 2010 tas til orientering:

Kirkenes Verdensråd (KV)

Vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar Rapport fra European Consultation on "Healing and Reconciliation" May 3-6, 2010, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, til orientering.
2. Mellomkirkelig råd ser behovet for en gjennomgang av KVs organisasjonsstruktur og er glad for den prosessen som nå er igangsatt. MKR/AU bes om å gi et mer utfyllende svar på henvendelsen fra KV på sitt møte i desember 2010.
3. Mellomkirkelig råd tar informasjonen om International Ecumenical Peace Convocation til orientering.
4. Mellomkirkelig råd tar Rapport fra Kirkenes Verdensråds Round Table-møte i Genève, 8.-10. juni 2010 til orientering.

Community of Protestant Churches in Europe (CPCE)

Sammendrag

I CPCE har det vært ført læresamtaler om embete og ordinasjon. I 2009 ble en arbeidsgruppe nedsatt for å utarbeide en tekst. Sven Oppegaard representerte Den danske folkekirke og Den norske kirke i arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen leverte sitt arbeid som nå er godkjent av CPCE-rådet, og dokumentet er sendt ut på høring til medlemskirkene. Frist for høringssvar er 1. juni 2011. Dokumentet følger vedlagt.

Mellomkirkelig råds behandling:

Stephanie Dietrich var til stede på møtet og ga en oppdatering om CPCE. Sven Oppegaard orienterte om Høringsdokumentet "Ministry – Ordination – Episkopé".

Rådet uttrykte ønske om at også de teologiske fakultetene involveres i høringssprosessen til Ministry-Ordination-Episkopè

Det var også stor interesse for dokumentet om eutanasi "A time to live – a time to die" som CPCE snart sender ut.

Vedtak

1. MKR tar den muntlige informasjonen om CPCE samt Rapport fra møter i Community of Protestant Churches in Europe (CPCE) og Det lutherske Verdensforbund (LVF) våren 2010 til orientering.
2. MKR ber Teologisk nemnd utarbeide forslag til høringssvar til "Ministry – Ordination – Episkopé" til MKR-møtet i mars 2011. Dokumentet sendes også til de teologiske fakultetene med oppfordring om kommentarer.
3. MKR ber sekretariatet ta initiativ til en konsultasjon basert på eutanasi-dokumentet "A time to live, a time to die" i samarbeid med NKR og KR.
4. MKR foreslår at delegatene til GEKEs generalforsamlinger blir oppnevnt av KM.

Porvoo

Mellomkirkelig råds behandling:

Beate Fagerli informerte muntlig om arbeidet i Porvoo

Vedtak

MKR tar saken til orientering.

Komiteen av europeiske kirker (KEK)

Vedtak

Følgende saker tas til orientering:

1. Rapport fra møte i Church and Society Commission (CSC) i KEK, 18.05.-01.06.2010 i Hagenau (Strasbourg)
2. CEC Updates July 2010
3. Rapport fra ECEN Assembly, Praha, 9.-13. juni 2010

MKR 32/10 Orienteringssaker

1. Rapport fra møte i COCOP 4.-6. mai 2010 i Betlehem
2. Styringsdokument 2010-2012 for Mellomkirkelig råds Midtøstenarbeid
3. Rapport fra Nordisk Økumenisk Idéforum Sigtuna, Sverige, 9.-10.05.2010
4. Delegasjon Australia– Klimaspørsmål og åndelige verdier i det samiske samfunn
5. Rapport fra nettverksmøte i Journees d'Arras, Madrid 25.-28. mai 2010
6. Brev fra UD om Kairosdokumentet
7. Protokoll fra møte i KNs representantskap 4.-5. juni 2010
8. Religionspolitisk utvalg
9. Rapport fra Sjømannskirkens generalforsamling 25.-27. juni 2010
10. Konferanse om papirløse flyktninger i Norge 31. august 2010
11. Å være luthersk kirke i dag
12. Status Skaperverk og bærekraft
13. Epokeskifte i misjonen: Edinburgh 2010

MKR-32/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR 33/10 Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 09.06.2010 (**u.off. § 14.1**) og 09.08.2010 (**u.off. § 14.1**)
2. Protokoll fra rådsmøte i Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn (STL) 26.05.2010
3. Protokoll fra Kirkerådet 27.-28.05.2010
4. Referat fra møte i Samarbeidsråd for Menighet og Misjon (SMM) 9.-10. juni 2010
(*muntlig*)

MKR-33/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til orientering

MKR 34/10 Oppfølging av KM-saken Innvandrere og menighetene

MKR-34/10 Vedtak:

1. MKR takker for notat av 19.08.2010 med forslag til oppfølging av KM 09/07, og ber om at det videre oppfølgingsarbeidet tar utgangspunkt i dette.

2. MKR ber om å få et forslag til en arbeidsplan (med arbeidsfordeling, tidsfrister og kostnadsoversikter) for KR-sekretariatet på MKR/AU-møtet den 7. desember, og at dette så oversendes KR til endelig godkjenning.
3. MKR delegerer til sekretariatet å oppnevne en referansegruppe som kan bistå arbeidet med handlingsplanen, samt det mer langsiktige arbeidet med å utarbeide/samle ressursmateriale.

MKR 35/10 Innspill til årsplaner 2011

MKR-35/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd takker for forslag til foreløpig årsplan for 2011 for økumenikk og internasjonale spørsmål som ble lagt fram til drøfting, og ber sekretariatet merke seg innspillene som fremkom i samtalen, i det videre arbeidet.

MKR 36/10 Oppnevning av medlem til KVs Faith and Order Plenary Commission til 2013

MKR-36/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner Harald Hegstad som medlem av KVs Faith and Orders Plenary Commission frem til 2013.

MKR 37/10 Oppfølging av LVFs generalforsamling 2010

Mellomkirkelig råds behandling:

Det ble lagt vekt på at det er store forventninger knyttet til det nye lederskapet i LVF.

MKR-37/10 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tar rapporten fra LVFs generalforsamling til orientering og ber om at utfordringene fra generalforsamlingen følges opp i Den norske kirke i samarbeid med Den Evangelisk Lutherske Frikirke.
2. Mellomkirkelig råd vil gratulere biskop Munib Younan med valget som president i LVF. Rådet merker seg med glede at Asia-regionen nå for første gang får presidentvervet i LVF, og at generalforsamlingen har valgt en president som allerede har et nært og svært godt samarbeid med Den norske kirke som biskop i vår søsterkirke i Midtøsten. Rådet ser fram til å samarbeide med Younan som president for LVF.

3. Mellomkirkelig råd merker seg med glede at Den norske kirke har fått to medlemmer i LVFs råd; biskop Helga Haugland Byfuglien og medisinstudent Jenny Skumsnes Moe. Dette tar rådet som et uttrykk for en prioritering av internasjonalt økumenisk arbeid i Den norske kirke.
4. Mellomkirkelig råd vil uttrykke stor takknemlighet over forsoningen mellom lutheranerne og mennonittene. Rådet ber sekretariatet gjøre avtalen kjent og følge den opp i Den norske kirke.

MKR 38/10 Evaluering av Rådets virksomhet

MKR-38/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd evaluerte arbeidet i perioden 2007-2010 og vil særlig understreke følgende momenter:

- Rådet er svært takknemlig for arbeidet som er gjort.
- Rådet takker for det gode samarbeidet mellom råd og sekretariat og mellom de ulike rådsmedlemmene.
- Rådet understreker utfordringen ved at arbeidet i MKR både er tidkrevende og har en høy grad av kompleksitet. Det er derfor behov for gode presentasjoner av sakene og av rådsmedlemmenes ulike spisskompetanser. Flere interne seminarer, lesehjelp, varierte arbeidsmetoder og rimelige tidsfrister for utsending av sakspapirer bør vurderes.
- Rådet understreker viktigheten av å utvikle gode rutiner for kommunikasjon inn til bispedømmene.

MKR 39/10 Den norske kirkes økumeniske engasjement

MKR-39/10 Vedtak:

1. MKR ber om at dokumentet bearbeides i tråd med følgende innspill:

- større vektlegging av lokaløkumenikk
- tydeliggjøre sammenhengen mellom misjon og økumenikk
- bearbeide avsnittene om kirkeforståelse
- tydeliggjøre ulike embetsforståelser
- inkludere evangelikale/karismatiske bevegelser i beskrivelsen

Sekretariatet ferdigstiller dokumentet og legger det fram for MKR/AU i desember 2010 for endelig godkjenning.

2. MKR anbefaler at dokumentet benyttes som ressursdokument til behandling av saken "Å være luthersk kirke i dag" på Kirkemøtet 2011.
3. MKR anbefaler at rådets behandling bør ligge til grunn for et større arbeid med Plan for økumenikk og internasjonalt samarbeid, hvor bl.a. Kirkemøtesaken om evangelisk-luthersk selvforståelse, Kirkemøtesaken fra 2004 "Den norske kirkes identitet og oppdrag" (KM 11/04), Kirkemøtets behandling av diakontjenesten i 2004 (KM 8/04) og økumeniske implikasjoner av Bispemøtets uttalelse 2010 om diakonitjenesten i Den

norske kirke blir tatt hensyn til. MKR anbefaler at en plan for økumenikk og internasjonalt samarbeid fremmes for Kirkemøtet tidligst i 2012.

MKR 40/10 Norges ratifisering av tilleggsprotokollen til FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter

Sammendrag

Konvensjonen for økonomiske og sosiale rettigheter (ØSK) ble vedtatt i 1966 og er sammen med konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) en hovedpilar i det internasjonale menneskerettighetssystemet. I motsetning til SP har ØSK til nå aldri hatt en individuell klagemekanisme, noe som gjør håndhevingen av konvensjonen vanskeligere. I desember 2008 vedtok FNs generalforsamling Tilleggsprotokollen som åpner for en individuell klagemekanisme, og hittil har 32 av FNs medlemsland ratifisert protokollen. Norske myndigheter utreder nå spørsmålet om ratifisering av tilleggsprotokollen. Ønsket om å styrke det internasjonale menneskerettighetssystemet taler for ratifisering, mens motargumentene bygger på en bekymring over at et overnasjonalt organ kan overprøve demokratisk bestemte ordninger i den norske velferdsstaten.

Gjennom sitt diakonale engasjement har den verdensvide kirke alltid arbeidet for at menneskers økonomiske, sosiale og kulturelle behov skal ivaretas. Kirken er en moralsk pliktberer når det gjelder å ivareta menneskers verdighet, og følgelig en moralsk pliktberer i møte med menneskerettslige *prinsipper*. Men er kirken en moralsk pliktberer også i møte med de formelt nedfelte menneskerettighetene? I henhold til menneskerettighetssystemet er det staten som er pliktberer med tanke på å respektere, beskytte og ivareta individers rettigheter. Er kirken moralsk forpliktet til å arbeide for oppfyllelsen av ØSK-rettighetene, og bør kirken aktivt jobbe for implementering av lovverk som ivaretar menneskers rettigheter? Staten er pliktberer, men hvilken rolle bør kirken fyller som moralsk pliktberer? Bør kirkens diakonale rolle begrenses til å oppfylle behov, eller bør kirkens rolle også strekke seg til å påvirke i retning av systemisk rettferdighet, lover som beskytter folks rettigheter, og stater som oppfyller sine forpliktelser? Dette er spørsmål som eventuelt bør belyses i en større studie.

Mellomkirkelig råds behandling:

Bruken av termen ”moralsk pliktberer” ble diskutert, og det ble understreket at dette er en fagterm som er nærmere beskrevet i saksorienteringen.

MKR-40/10 Vedtak:

MKR ber sekretariatet, i samarbeid med Kirkerådet, å vurdere muligheten for et samarbeidsprosjekt med relevante kirkelige og diakonale institusjoner for å vurdere kirkens diakonale ansvar som moralsk pliktberer i møte med Det internasjonale menneskerettighetssystemet.

Sammendrag

Den norske kirkes (Dnk) samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene er blitt betydelig styrket de par siste årene gjennom valget av Olav Fykse Tveit som generalsekretær i Kirkenes Verdensråd (KV) og valget av biskop Helga Haugland Byfuglien som visepresident for Det lutherske verdensforbund (LVF). Jenny Skumsnes Moe er, i tillegg til biskopen, valgt inn i rådet i LVF. Kjetil Aano er sentralkomiteemedlem i KV. Vi har også en norsk visepresident, Stephanie Dietrich, i Conference of Protestant Churches in Europa (Leuenbergfelleskapet) og to rådsmedlemmer, Erlend Rogne og Elise Sandes, i Konferansen av europeiske kirker. Også den lutherske sekretæren i Porvoo-felleskapet, Beate Fagerli, er fra Dnk. I tillegg deltar flere fra Dnk i ulike økumeniske komiteer internasjonalt.

Det er også interessant å merke seg at presidenten i Dnks søsterkirke i Brasil også er president i KV, og at biskopen i vår søsterkirke i Midtøsten nylig ble valgt til president i LVF.

Denne sterke deltagelsen fra Dnk i toppledelsen i de sentrale økumeniske organisasjonene er resultat av årelang satsing på økumenisk og internasjonalt samarbeid i vår kirke. Dnk har et svært godt renommé internasjonalt, og vi blir møtt med store forventninger om å bidra til det globale kirkefelleskapet. Dette er et gledelig resultat av de bidrag Norge har gitt til den økumeniske bevegelsen helt fra starten av etter 2. verdenskrig. Ikke minst i forbindelse med valget av Fykse Tveit fikk vi tydelige tilbakemeldinger på at oppslutningen fra hans kirke var en viktig medvirkende årsak til at sentralkomiteen i KV valgte ham til ny generalsekretær.

Det økumeniske samarbeidet knytter Dnk til det globale kristne trosfelleskapet og er til velsignelse og berikelse for vårt eget arbeid med gudstjenester, misjon, diakoni og integrerings- og religionspolitikk m.m. Dette gjelder ikke bare på sentralt plan i kirken, men i økende grad også i lokalmenighetene. Økumenikk og internasjonalt samarbeid er i dag blitt et anliggende for alle deler av vår kirke. I en globalisert verden hvor det nasjonale og internasjonale glir over i hverandre, og hvor Norge stadig blir et mer multikulturelt samfunn, er det viktig at Dnk opprettholder et nært samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene. De representerer viktige ressurser for vår kirke, samtidig som vi har noe å bidra med fra vår side til kirker i andre deler av verden.

Ut fra dette er det derfor sterkt beklagelig at Dnk ikke ser seg i stand til å betale inn det forventede beløp i medlemskontingenter til de internasjonale økumeniske organisasjonene. Kontingentene tas i dag fra OVF-tildelingen fra Kirkerådet, og satsene har stått på sammen nivå over flere år. KV og LVF baserer medlemskontingentene på 'fair fee' basert på Verdensbankens beregning av de ulike lands betalingsevne. Det er pinlig at Dnk, hvis medlemmer er noen av de aller mest privilegerte og velstående i verden, ikke betaler 'fair fee'. Vi burde mer enn andre føle oss moralsk forpliktet til å dele ressursene med de fattige medlemskirkene i vårt økumeniske fellesskap. Som en illustrasjon er 'fair fee' for Dnk i forhold til kontingenten i KV ca. 2,4 mill. kr, mens vårt bidrag ligger på om lag 1,5 mill. kr.

I tillegg til kontingentene kommer utgifter til generalforsamlinger og prosjektstøtte, hvor vi også ligger betydelig lavere enn forventet.

Noe av problemet er at midler til dette arbeidet er, som nevnt, bundet opp til OVF-tildelingene i Kirkerådet, og at nivået på disse har stått stille i mange år. Kirkerådet har ved flere anledninger tatt opp med departementet om kontingenter og bidrag til generalforsamlinger i de økumeniske organisasjonene kunne gis i en øremerket bevilgning over statsbudsjettet. Dette har departementet så langt avslått, men vi bør fra MKRs side fortsette å

arbeide for at så kan skje. Det ville frigjøre OVF-midler til andre tiltak, som for eksempel støtte til økumeniske prosjekter.

MKR-41/10 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd ber om at internasjonalt økumenisk samarbeid blir et prioritert satsingsområde for Den norske kirkes helhetlige arbeid i statsbudsjettet for 2012.
2. Mellomkirkelig råd ber innstendig om at Kirkerådet arbeider for at kontingenter og bidrag til generalforsamlinger i de økumeniske organisasjonene bevilges over statsbudsjettet og ikke tas fra OVF-tildelingen til Kirkerådet.

MKR 42/10 Nominering av medlemmer til rådsmøtet i Norges Kristne Råd (2011-2012) (KM-sak)

MKR-42/10 Vedtak:

MKR foreslår for KM følgende oppnevning av medlemmer til rådsmøtet i Norges Kristne Råd i perioden 2011-2012:

Representanter:	Varaer:
De 11 representantene i MKR fra bispedømmene samt ett medlem valgt på fritt grunnlag	Varaene i MKR
MKR's leder	MKR's nestleder
Kirkerådets leder	KR's nestleder
Biskop foreslått av BM	Domprosten i vedkommende bispedømme
To medlemmer av Kirkerådet (oppnevnt av KR)	Varaene for disse medlemmer i Kirkerådet

MKR 43/10 Nominering av medlemmer til Kirkens Nødhjelps representantskap (2011-2015) (KM-sak)

MKR-43/10 Vedtak:

Mellomkirkelig råd foreslår overfor Kirkemøtet følgende representasjon i Kirkens Nødhjelps Representantskap for perioden fra og med Representantskapsmøtet 2011 fram til Representantskapsmøtet i 2015 (4 år):

Medlem	Varamedlem
MKR's leder	Et medlem av MKR (oppnevnes av MKR)
MKR's generalsekretær	MKR's ass. generalsekretær
Åshild Solgaard (ny)	Wenche Fladen (ny)
John Erland Boine (samisk representant) (gjenvalg)	Jovna Zakharias Dunfjell (gjenvalg)
Gunnhild Hermstad (ungdomsrepresentanter) (gjenvalg)	Arnstein Bleiktvedt (ny)
En biskop (etter forslag fra BM)	Domprosten
Vidar Mæland Bakke (ny)	Sindre Eide (ny)

MKR 44/10 Atomvåpen og nedrustning

Mellomkirkelig råds behandling:

Kampanjetilslutning/organisasjonsmedlemskap fra MKR's side ble diskutert på generelt grunnlag.

Fidjestøls forslag om å opprette en gruppe som jobber med atomvåpen i Dnk, ble understreket i behandlingen.

MKR-44/10 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd støtter arbeidet for et forbud mot atomvåpen og vil, i samarbeid med andre aktører, jobbe for at norske myndigheter har en pådriverrolle i dette arbeidet.
2. Mellomkirkelig råd har i sitt møte 6.-7. september 2010 vedtatt uttalelsen om Atomvåpen og nedrustning. (Uttalelsen følger vedlagt).
3. Mellomkirkelig råd ber om at uttalelsen oversendes til menighetene i Den norske kirke, og ber Utvalg for ungdomsspørsmål vurdere å fremme saken til Ungdommens kirkemøte 2011.
4. Mellomkirkelig råd utfordrer Norges Kristne Råd til å sette denne saken på dagsorden.

MKR 45/10 Skatteparadis og kapitalflukt

Mellomkirkelig råds behandling:

Vedtak UKM 2010, UKM 04/10: "Kirkepenges i skatteparadis" ble delt ut i møtet. I MKR's behandling ble sakens kompleksitet vektlagt (bl.a. uklarhet om definisjoner). Det ble også understreket at nettopp den manglende gjennomskiktigheten er et uttrykk for kjernen av problematikken, og må derfor ikke være et argument mot et engasjement på feltet.

MKR-45/10 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd ser arbeidet for å bekjempe skatteparadiser og kapitalflukt fra utviklingsland som en god måte å følge opp Kirkemøtets vedtak 10/07 Kirkene og den økonomiske globaliseringen og vil derfor:
 - Søke å styrke arbeidet i de internasjonale økumeniske organisasjonene om dette temaet, og utforske mulighetene for et koordinert internasjonalt økumenisk arbeid mot kapitalflukt fra utviklingsland
 - Fortsette dialogen med Opplysningsvesenets fond om å sikre at fondet ikke har investeringer i selskap som er registrert i skatteparadiser
 - Søke samarbeid med relevante aktører om temaet i Norge, følge utviklingen av Tax Justice Network Norge og vurdere om tilslutning til TJNN er en hensiktsmessig måte å ta dette arbeidet videre
2. Mellomkirkelig råd støtter vedtaket fra UKM 04/10 Kirkepenges i Skatteparadis.
3. Mellomkirkelig råd har i sitt møte 6.-7. september 2010 vedtatt uttalelsen om Skatteparadis og kapitalflukt. (Uttalelsen følger vedlagt).

Neste møte i Mellomkirkelig råd: **9.-10. mars 2011 på Kirkens hus i Oslo.**

Vedlegg:

- 1) Uttalelse om Atomvåpen og nedrustning
- 2) Uttalelse om skatteparadis og kapitalflukt

Vedlegg 1

Uttalelse fra Mellomkirkelig råd 7. september 2010:

Atomvåpen og nedrustning

Atomvåpen er en av de største truslene mot menneskeheten. Mellomkirkelig råd mener at vi må gjøre alt som står i vår makt for å få på plass et juridisk bindende totalforbud mot denne typen våpen.

Hensikten med atomvåpen er å trygge vår sikkerhet og å fjerne vår sårbarhet. Manglende vilje til nedrustning blir ofte forsvart med at kjernevåpen er et nødvendig politisk og strategisk middel for å hindre angrep. Å opprettholde en våpenbalanse har ifølge denne logikken en fredsbevarende funksjon.

Forestillingen om at vår sikkerhet er avhengig av en beredskap til å ødelegge en verden Gud har gitt oss å ta vare på, er imidlertid ikke forenlig med kirkens grunnleggende verdier og overbevisning. Ut fra et kristent syn er mennesket sårbart. Derfor trenger vi å verne om hverandre ved å bygge tillit og fellesskap. Vår menneskelige sikkerhet sikres ikke av våpen som kan utslette oss. Bruk og utvikling av atomvåpen står på denne måten i strid med helt grunnleggende teologiske prinsipper om menneskets ukrenkelighet og skaperverkets integritet.

I dag står vi overfor en unik mulighet til å oppnå et folkerettslig forbud mot atomvåpen. I mai 2010 ble tilsynskonferansen for nedrustningsavtalen arrangert, høsten 2010 skal NATOs strategiske konsept revideres, og det er pågående samtaler om en konvensjon om nedrustning og utrydning av kjernevåpen. Sentrale politiske og militære ledere fra hele verden, på tvers av grensene fra den kalde krigen, erkjenner nå at atomvåpenes æra er over, og at utfordringen er å bli kvitt dem på en trygg måte. Mellomkirkelig råd mener verdenssamfunnet nå står ved et viktig veiskille. Vi har en moralsk forpliktelse til å gripe denne anledningen.

I lys av dette vil Mellomkirkelig råd be regjeringen:

- arbeide for et folkerettslig totalforbud mot atomvåpen
- arbeide for å endre NATOs strategiske konsept og å fjerne punkt 14 der det hevdes at atomvåpen spiller en essensiell rolle for fred
- følge opp Soria Moria 2 og bidra til en resolusjon om konvensjonsforhandlinger i FN under neste generalforsamling.

Vedlegg 2

Uttalelse fra Mellomkirkelig råd, 7. september 2010:

Skatteparadis og kapitalflukt

Skatteparadis og kapitalflukt undergraver fattige lands utviklingsmuligheter. Dagens finanssystem har en struktur som opprettholder urettferdighet. At vi er deltakende i å opprettholde disse strukturene, står i skarp kontrast til det ansvar vi bærer som kristne. Som kirke er vi moralsk og etisk forpliktet til å bygge rettferdige relasjoner mellom mennesker og nasjoner også på et strukturelt plan.

Mellomkirkelig råd mener at arbeidet for å bekjempe skatteparadis, hemmelighold og kapitalflukt fra fattige land må intensiveres. Krefte som i dag brukes på å unngå uheldige skadevirkninger fra bruk av skatteparadis og skatteunndragelse, reflekterer ikke problemets omfang.

Mellomkirkelig råd vil med dette sende følgende utfordringer til relevante samfunnsaktører i Norge:

Vi utfordrer **den norske regjeringen** til å:

- følge opp anbefalingene fra Kapitalfluktutvalget snarest mulig, og senest innen utgangen av nåværende stortingsperiode
- innføre krav om land-for-land-rapportering i statseide selskapers regnskaper.
- trekke investeringer gjennom Statens Pensjonsfond i selskaper som har hovedkontor i skatteparadis
- utvikle etiske retningslinjer i Statens Pensjonsfond som hindrer investeringer i slike selskaper

I vår dialog med **Opplysningsvesenets fond** utfordrer vi dem til å:

- sikre at fondet ikke har investeringer i selskaper som er registrert i skatteparadis
- utvikle sine etiske retningslinjer slik at de hindrer investeringer i selskaper som er registrert i skatteparadis, og endre punkt 9 i de retningslinjene slik at det ikke gis rom for å sette de etiske retningslinjene til side ved vurdering av investeringsformer og objekter
- følge Kapitalfluktutvalgets anbefalinger for rapportering

Vi støtter **Kristen-Norges Innkjøpsfelleskap (KNIF)** i arbeidet med å:

- utvikle retningslinjer for valg av samarbeidspartnere som favoriserer bedrifter og selskaper uten virksomhet i skatteparadiser
- kartlegge nåværende samarbeidspartneres bruk av skatteparadiser, samt deres retningslinjer på området
- gå i dialog med nåværende samarbeidspartnere om problemstillingen

Vi støtter **Kirkens Nødhjelp** i arbeidet med å:

- løfte problemstillingen om skatt og skatteparadiser høyere opp på agendaen og bli en mer aktiv påvirkningsaktør i kampen mot kapitalflukt fra fattige land